

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

БАНКІВСЬКЕ ПРАВО

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 081 «Право»

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Лаврик Г. В.** – д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Осташова В. О. – к. ю. н., доцент кафедри бізнес-адміністрування та права Полтавської державної аграрної академії

Кукоба О. О. – к. ю. н., суддя Полтавського окружного адміністративного суду

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 5 від 24 грудня 2015 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО
На засіданні науково-методичної групи
напряму підготовки/спеціальності
протокол № 2 від 24 грудня 2015 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«___» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Банківське право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 081 «Право».

У процесі розбудови демократичної правової держави та становлення ринкової економіки особливого значення набуває функціонування та розвиток банківської системи, в тому числі процес правового регулювання банківської діяльності.

Навчальний курс із банківського права покликаний допомогти студентам у вивченні загальних, принципів положень банківського права, засвоєнні вимог банківського законодавства в обсязі, необхідному для розуміння сутності і спрямованості інститутів банківського права і, водночас значною мірою виключити можливість для неправильного або свавільного застосування актів цього законодавства.

Навчальна дисципліна банківське право є невід'ємною складовою частиною програми підготовки фахівців юридичної сфери, котрі за характером своєї майбутньої практичної діяльності неминуче зіткнуться із проблемами забезпечення захисту прав і законних інтересів банків та клієнтів. Повне та ґрунтовне засвоєння основних положень цієї галузі сприяє формуванню у студентів вміння самостійно та кваліфіковано орієнтуватися в банківському законодавстві, опанувати тенденції практики його застосування; спрямовувати свої зусилля на захист прав різних суб'єктів банківських правовідносин.

Предметом навчальної дисципліни є банківське право у всіх своїх виявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає банківське право.

Міждисциплінарні зв'язки. Банківське право не ізольоване від інших юридичних дисциплін. Його успішне засвоєння ґрунтується на знаннях, отриманих студентами під час опанування положень навчальних курсів «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Господарське право», «Фінансове право».

Навчальна програма навчальної дисципліни «Банківське право» визначає можливість системного вивчення норм права, які регулюють банківську діяльність і банківську систему України, правовий статус Національного банку України та комерційних банків, банківське регулювання та банківський нагляд, валютні, грошово-кредитні правовідносини, що виникають між суб'єктами господарювання.

Навчальну програму навчальної дисципліни «Банківське право» розроблено на основі чинного законодавства України з урахуванням змін, обумовлених становленням ринкової економіки та формуванням правової Української держави. До програми включено всі основні теми курсу, які охоплюють як теоретичні проблеми науки банківського права, так і положення чинного законодавства та практики його застосування. Навчальна програма складається із десяти тем, що змістовно відповідають інститутам банківського

права, а також списку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Загальна частина банківського права

Модуль 2. Особлива частина банківського права

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Банківське право» є засвоєння загальних, принципів положень банківського права, вимог банківського законодавства в обсязі, необхідному для розуміння сутності і спрямованості інститутів банківського права і, водночас виключення можливості неправильного або свавільного застосування актів цього законодавства.

1.2. **Основними завданнями** навчальної дисципліни «Банківське право» є визначення та обґрунтування необхідності поглибленого вивчення банківсько-правових понять і категорій, засобів правового регулювання різноманітних процесів у сфері банківської діяльності; вивчення теоретичного змісту предмета та методології банківського права, його норм, принципів, системи, особливостей виникнення та розвитку банківсько-правових відносин; засвоєння правових знань щодо банківської діяльності та банківської системи; аналіз джерел банківського права та практики їх застосування; формування вміння забезпечити суворе дотримання і виконання правових приписів, правильно застосовувати нормативно-правові акти у практичній професійній діяльності.

1.3. **Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:**

- банківсько-правову термінологію;
- систему джерел банківського права;
- сутність банківського права та його місце в системі національного права;
- організаційно-правові засади діяльності Національного банку України та комерційних банків;
- сучасні тенденції розвитку банківських правовідносин.

уміти:

- знаходити і добирати необхідну банківсько-правову інформацію;
- користуватися першоджерелами банківського права;
- аналізувати нормативно-правові акти з банківського права;
- правильно і доцільно застосовувати нормативну базу на практиці;
- кваліфікувати банківсько-правові ситуації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Загальна частина банківського права

Тема 1. Банківське право України: поняття, предмет, методи, принципи та джерела

Загальна характеристика банківського права України. Поняття і предмет банківського права, методи правового регулювання банківської діяльності в Україні. Місце банківського права в системі національного права.

Принципи банківського права України. Принцип свободи банківської діяльності. Принцип неухильного виконання обов'язкових економічних нормативів, установлених НБУ, норм чинного законодавства. Принцип поєднання публічних і приватних начал у банківській сфері. Принцип задоволення потреб клієнтів та максималізації прибутку отриманого банками. Принцип добровільності взаємовідносин і взаємної заінтересованості банківських установ та їхніх клієнтів. Принцип захисту економічної конкуренції та заборони діяльності, що спрямована на монополізацію і недобросовісну конкуренцію. Принцип нагляду за діяльністю банків та інших кредитно-фінансових установ.

Банківські правовідносини, їхні зміст і види. Суб'єкти банківських правовідносин. Об'єкти банківських правовідносин. Виникнення, зміна і припинення банківських правовідносин.

Джерела банківського права та їхні види.

Тема 2. Банківське законодавство

Поняття та особливості банківського законодавства України.

Система банківського законодавства. Закони і підзаконні акти в системі банківського законодавства. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р.

Місце нормативно-правових актів Національного банку України у регулюванні банківських відносин.

Міжнародне співробітництво у сфері правового регулювання банківської діяльності, адаптації його до відповідного законодавства Європейського Союзу.

Тема 3. Правовий статус Національного банку України

Банківська система України. Поняття, функції та структура банківської системи України.

Правовий статус Національного банку України як центрального банку України, особливого центрального органу державного управління.

Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України.

Функції та операції Національного банку України.

Керівні органи Національного банку України. Склад, порядок формування та повноваження Ради Національного банку України. Склад, порядок формування та повноваження Правління Національного банку України.

Організаційно-функціональна структура Національного банку України.

Нормативно-правові акти Національного банку України.

Тема 4. Правовий статус комерційних банків в Україні, їхніх філій, представництв та відділень

Місце банків у структурі банківської системи та їхня роль у механізмі функціонування фінансової системи України. Комерційні банки, їхні специфіка та класифікація.

Порядок створення і державної реєстрації комерційних банків, відкриття їх філій, представництв та відділень. Документи, необхідні для державної реєстрації банків. Вимоги, які встановлені для відкриття філій чи представництв іноземних банків на території України. Вимоги, які встановлені для відкриття дочірніх банків, філій і представництв українських банків на території інших держав. Підстави та умови реорганізації і припинення діяльності комерційних банків.

Функції, основні види операцій (депозитні, кредитні, розрахункові, лізингові, факторингові та інші) та послуг комерційних банків. Посередницькі, консультативні, розрахункові, довірчі (трастові) та інші послуги комерційних банків.

Організаційно-функціональна структура комерційних банків. Органи управління та контролю комерційних банків.

Банківські об'єднання, їх види, порядок створення та державної реєстрації.

Тема 5. Правові засади банківського регулювання та банківського нагляду

Співвідношення банківського регулювання та банківського нагляду. Зміст банківських правовідносин у сфері банківського регулювання та банківського нагляду.

Поняття, мета та основні принципи банківського нагляду. Система та складові елементи банківського нагляду. Надання дозволу на придбання або збільшення істотної участі у банку. Надання дозволів та ліцензій на здійснення банківських операцій. Реорганізація та ліквідація банків. Особливості ліквідації банків у разі їх неплатоспроможності.

Поняття банківської таємниці, шляхи її збереження, порядок розкриття та використання.

Правові засади застосування заходів впливу за порушення банківського законодавства.

Модуль 2

Особлива частина банківського права

Тема 6. Правові засади здійснення банками платежів і розрахунків

Платіжні системи в Україні. Форми та способи розрахунків, що застосовуються при проведенні переказу коштів. Готівкові розрахунки. Безготівкові розрахунки. Платіжні документи, на підставі яких проводяться банківські розрахунки.

Порядок відкриття та ведення рахунків в установах банків. Правовий режим поточних, вкладних (депозитних), карткових, інвестиційних та інших видів банківських рахунків.

Договір банківського рахунка. Договір банківського вкладу (депозиту). Недоступність вкладів. Порядок використання коштів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на відшкодування коштів за вкладами.

Порядок закриття рахунків в установах банків.

Порядок і форми розрахунків у господарському обігу.

Тема 7. Правове регулювання депозитних (вкладних) операцій банків

Правові засади здійснення депозитних (вкладних) операцій. Поняття та види депозиту (вкладу). Вклад, що укладається на умовах видачі вкладу на першу вимогу (вклад на вимогу) або на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку (строковий вклад).

Порядок здійснення банками депозитних (вкладних) операцій. Договір банківського вкладу (депозиту).

Депозитні операції Національного банку України з комерційними банками.

Система гарантування вкладів в Україні.

Тема 8. Правове регулювання банківських кредитних відносин

Кредитна система України.

Поняття, призначення і види кредиту. Банківський кредит. Зміст і види кредитних операцій банків як операцій банків із розміщення коштів.

Кредитний договір. Порядок укладання кредитних договорів між банком і суб'єктами господарської діяльності. Види забезпечення кредитних зобов'язань.

Кредитування комерційних банків Національним банком України.

Іпотечне кредитування в Україні. Кредитування молодіжних житлових програм.

Відповідальність за різні види порушення під час кредитування.

Тема 9. Правове регулювання ринку цінних паперів

Поняття ринку цінних паперів та його регулювання.

Поняття і види цінних паперів.

Операції банків з цінними паперами.

Відповідальність за правопорушення на ринку цінних паперів

Тема 10. Правові засади здійснення банками валютних операцій та валютного контролю

Функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю.

Валютні цінності та валютні операції. Право власності на валютні цінності. Статус валюти України.

Порядок використання надходжень в іноземній валюті. Ліцензування Національним банком України учасників валютних відносин. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна. Звітність про валютні операції. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.

Відповідальність за порушення валютного законодавства.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23.07.1996). – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92 (10.12.2010). – Т. 1. – Ст. 3248.
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
5. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 19 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – 19 грудня. – № 50-51. – Ст. 384.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365.

8. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.

9. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій: Закон від 3 червня 1992 р. № 2402-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 33. – Ст. 474.

10. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51

11. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців : Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25 (04.07.2003). – Ст. 1172.

12. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 25 (30.04.2004). – Ст. 1028.

13. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1702-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 50 (18.11.2014). – Ст. 2576.

14. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 6 липня 1995 р. № 265/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28 (11.07.1995). – Ст. 205.

15. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.

16. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2346-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 24. – Ст. 128.

17. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994 р. № 185-94 ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 40. – Ст. 364.

18. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 22 (30.03.2012). – Ст. 824.

19. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.

20. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 58 (10.08.2012). – Ст. 2309.

21. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 2604-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.

22. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 р. № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст. 184.

23. Про врегулювання порядку одержання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів та застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства : Указ Президента України від 27 червня 1999 № 734/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 27 (01. 07. 1999). – Ст. 79.

24. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1063/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94 (12.12.2011). – Ст. 3415.

25. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : Указ Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1070/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94 (12.12.2011). – Ст. 3419.

26. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 455 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 77 (03.10.2014). – Ст. 2180.

27. Положення про валютний контроль: затв. Постановою Правління Національного банку України від 8 лютого 2000 р. № 49 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – Ст. 573.

28. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : затв. Постановою Правління НБУ від 15 грудня 2004 р. № 637 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 3 (04.02.2005). – Ст. 155.

29. Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів: затв. Постановою Правління НБУ 8 вересня 2011 р. № 306 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 84 (07.11.2011). – Ст. 3092.

30. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України: Постанова Правління НБУ від 27 грудня 2007 р. № 481 // Офіційний вісник України. – 2008 (04.02.2008). – № 6. – Ст. 156.

31. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами та фінансовими інвестиціями в банках України: Постанова Правління НБУ від 22 червня 2015 року № 400 / Офіційний вісник України. – 2005 (24.07.2005). – № 56. – Ст. 1835.

32. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова Правління НБУ від 21 січня 2004 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13 (16.04.2004). – Ст. 908.

33. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах : затв. Постановою Правління НБУ України від 12 листопада 2003 р. № 492 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51(02.01.2004). – Ст. 2707.

34. Про затвердження Інструкції про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України та змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління НБУ від 12 грудня 2002 р. № 502 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 150.

35. Про затвердження Класифікатора іноземних валют: Постанова Правління НБУ від 4 лютого 1998 р. №34 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 7 (05.03.1998). – Ст. 274.

36. Про затвердження Положення про здійснення уповноваженими банками контролю за проведенням резидентами та нерезидентами, до яких застосовані спеціальні санкції згідно зі статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», валютних операцій через ці банки: Постанова Правління НБУ від 21 травня 2003 р. № 198// Офіційний вісник України. – 2003 (04.07.2003). – № 25. – Ст. 1218.

37. Про затвердження Положення про порядок видачі Національним банком України індивідуальних ліцензій на розрахунки між резидентами і нерезидентами в межах торговельного обороту у валюті України та внесення змін до нормативно-правового акта Національного банку України»: Постанова Правління НБУ від 14 жовтня 2004 р. № 484 // Офіційний вісник України. – 2004. (26.11.2004). – № 45. – Ст. 2977.

38. Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями: Постанова Правління НБУ від 3 грудня 2003 р. № 514 // Офіційний вісник України. – 2003 (09.01.2003). – № 52 (частина 1). – Ст. 2831.

39. Про затвердження Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам: Постанова НБУ від 17 червня 2004 р. № 270 // Офіційний вісник України. – 2004 (06.09.2004). – № 29. – Ст. 1963.

40. Про затвердження Порядку застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства : Наказ Державної податкової адміністрації України від 4 жовтня 1999 р. № 542 // Офіційний вісник України. – 1999 (05.11.1999). – № 42. – Ст. 263.

41. Про затвердження Правил бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України: Постанова Правління НБУ від 17 листопада 2004 р. № 549 // Офіційний вісник України. – 2004 (24.12.2004). – № 49. – Ст. 3222.

42. Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України: затв. Постановою Правління НБУ від 23 жовтня 2013 р. № 422 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 91 (03. 12. 2013). – Ст. 3353.

Література

Основна:

43. Банківське право України [Текст] : навч. посібник / Ю. М. Бисага [та ін.] ; Ужгородський національний ун-т. Юридичний факультет. Інститут держави і права країн Європи. – Ужгород : Ліра, 2007. – 420 с.
44. Гетманцев Д. О. Банківське право України [Текст] : навч. посіб. для студ. : рек. Мін-м освіти і науки України / Д. О. Гетманцев, Н. Г. Шукліна. – К. : ЦУЛ, 2007. – 344 с.
45. Костюченко А. О. Банківське право: Підручник / 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Атіка, 2011. – 376 с.
46. Орлюк О. П. Банківське право [Текст] : навч. посіб. / О. П. Орлюк ; МОН України. – 2.вид., перероб. і доп. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
47. Регурецька О. В. Банківське право [Текст] : навч. посіб. / О. В. Регурецька ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : [Київ. нац. торг.-екон. ун-т], 2010. – 268 с.

Додаткова:

48. Банківське право: українське та європейське: Навчальний посібник / Ред. Біленчук П. Д. – К.: Атіка, 1999. – 400 с.
49. Банківське право України: Навчальний посібник / НБУ; Ред. Селіванов А.О. – К: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 384 с.
50. Башинський А. А. Банківське право України [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / А. А. Башинський, І. І. Зазуляк ; Херсонський економічно-правовий ін-т. – Херсон : ВАТ ХМД, 2006. – 336 с.
51. Безклубий І. А. Банківські правочини [Текст] : монографія / І. А. Безклубий. – К. : Ін Юре, 2007. – 455 с.
52. Безклубий І. А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми [Текст] / І. А. Безклубий ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2005. – 378 с.
53. Берлач А. І. Банківське право України [Текст] : навч. посібник для дистанц. навч. [для вищих навч. закл.] / А. І. Берлач, Ю. О. Тараненко ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини «Україна». Інститут дистанційного навчання. – К. : Університет «Україна», 2007. – 303 с.
54. Білоглазова Н. О. Адміністративні права центральних банків країн-учасників Європейського Союзу / Н. О. Білоглазова // Митна справа. – 2014. – № 4. – С. 17-20.
55. Булавін С. О. Правовий статус Верховної ради України як суб'єкта контрольних правовідносин у сфері банківської діяльності в Україні / С. О. Булавін // Право та державне управління. – 2014. – № 1-2. – С. 7-13.
56. Ващенко Ю. В. Банківське право. – К.: ЦНЛ, 2006. – 344 с.
57. Войтенко В. О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період [Електронний ресурс] / В. О. Войтенко // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 3. – С. 92-96.

58. Гетьман В. Банківська система України: діяльність і проблеми / В. Гетьман // Банківська справа. – 2005. – № 1. – С. 8-21.
59. Д'яконова І. І. Поняття банківської системи та особливості банківської системи України // Вісник Сумського державного університету. – 2008. – № 1. – С. 183-191.
60. Ефективність функціонування регіональної банківської системи [Текст]: монографія / Є. М. Ахромкін [та ін.] ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля, Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України, Луган. філ. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2013. – 203 с.
61. Єпіфанов А. О. Норми-дефініції у банківському законодавстві: окремі теоретико-прикладні проблеми [Текст] / А. О. Єпіфанов // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2008. – № 1. – С. 46-50.
62. Завальна Ж. В. Правове регулювання цінних паперів в Україні [Текст] / Ж. В. Завальна, М. В. Старинський ; Національний банк України, Українська академія банківської справи. – Суми : ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2004. – 208 с.
63. Заверуха І. Б. Банківське право [Текст]: посіб. для студ. юрид. та екон. спец. вищ. навч. закл. / І. Б. Заверуха. – Л. : Астролябія, 2002. – 222 с.
64. Заєць О. Міжнародний досвід та його вплив на розвиток банківської системи України // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 7. – С. 62-65.
65. Златіна Н. Конституційні засади правового статусу Національного банку України як основа банківського законодавства України / Н. Златіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2012. – Вип. 90. – С. 43-45.
66. Іванський А. Й. Словник фінансово-правових і банківських законодавчих термінів України [Текст] / А. Й. Іванський. – О. : Фенікс, 2004. – 180 с.
67. Качан О. О. Банківське право [Текст]: навч. посіб. / О. О. Качан ; Національна академія внутрішніх справ України. – К. : Школа, 2004. – 320 с.
68. Коваленко А. А. Принципи права та банківська діяльність / А. А. Коваленко // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 66. – С. 203-210.
69. Ковальчук А. Т. Банківський кредит: правові засоби повернення [Текст] / А. Т. Ковальчук. – К. : Знання, 2001. – 150 с.
70. Колісник М. Б. Сутність та структурна побудова банківської системи України / М. Б. Колісник // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.1. – С. 220-226.
71. Костюченко О. А. Банківське право України. Банківська система. Національний банк. Комерційні банки. Розрахунки і кредитування. Ринок цінних паперів. Національне валютне законодавство. Банківські системи зарубіжних країн. Інститут банківської таємниці [Текст]: підручник / О. А. Костюченко. – 4-е вид. – К. : А.С.К., 2006. – 624 с.

72. Криволапов Б. Сучасні проблеми адаптації банківського законодавства України до права Європейського Союзу / Б. Криволапов // Європейське право. – 2012. – № 2-4. – С. 197-207.

73. Латковська Т. А. Фінансово-правові питання формування центральних та державних банків в Україні, країнах центральноєвропейської та англосаксонської систем права [Текст] / Т. А. Латковська ; Одеська національна юридична академія. – О. : Юридична література, 2007. – 280 с.

74. Латковська Т. Міжнародні правові акти в системі джерел банківського права // Юридична Україна. – 2007. – № 11. – С. 35-38.

75. Латковська Т. Рішення Конституційного Суду України – джерела банківського права? // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 1. – С.70-74.

76. Лоюк І. А. Становлення адміністративно-правового регулювання процедур створення банків в Україні / І. А. Лоюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 66. – С. 134-141.

77. Любунь О. С. Національний банк України: основні функції, грошово-кредитна політика, регулювання банківської діяльності [Текст] : навч. посіб. / О. С. Любунь [и др.] ; ред. О. С. Любунь ; Університет економіки та права «КРОК». – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Університет економіки та права «Крок», 2005. – 512 с.

78. Марущак А. І. Охорона банківської таємниці [Текст] : навч. посіб. / А. Марущак ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ інформатики і права. – Луганськ : Янтар, 2013. – 260 с.

79. Оксін В. Ю. Адміністративно-правове регулювання банківської системи: деякі теоретичні аспекти / В. Ю. Оксін // Митна справа. – 2014. – № 4(2). – С. 181-185.

80. Орлюк О. П. Теоретичні питання банківського права і банківського законодавства: моногр. / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 100 с.

81. Павленко М. Правова характеристика банківського контролю в Україні / М.Павленко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2007. – № 74-76. - С. 86-92.

82. Павленко М. В. Теоретичні проблеми дослідження банківського права // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 2. – С. 126-130.

83. Петреченко С. А. Актуальні аспекти виконання договору банківського вкладу: захист прав вкладників в умовах фінансової нестабільності / С. А. Петреченко // Право і суспільство. – 2015. – № 5(3). – С. 141-145.

84. Пишний А. Публічно-правова характеристика державних банків в Україні // Право України. – 2007. – № 11. – С. 52-57.

85. Приходько В. Критерії класифікації джерел банківського права // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 12. – С. 79-82.

86. Приходько В. П. Кодифіковані закони як вид загальних банківських законів [Текст] / В. П. Приходько // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2008. – № 1. – С. 58-61.

87. Приходько В. П. Принципи права як фактори впливу на формування змісту джерел банківського права // Вісник Української академії банківської справи. – 2007. – № 1. – С. 91-96.
88. Прокопенко Є. Л. Банківське право ЄС [Текст] : навч. посібник / Є. Л. Прокопенко, Б. М. Криволапов ; Програма Tacis Європейського Союзу в Україні, Проект «Правничі студії в Україні: Київ та окремі регіони». – К. : ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004. – 138 с.
89. Савенкова В. Г. Стандарти європейського банківського права / В. Г. Савенкова // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 2. – С. 381-384.
90. Селезньова О. Функції кодифікації банківського законодавства України: онтологія поняття та пропозиції щодо класифікації // Юридична Україна. – 2008. – № 6. – С. 31-35.
91. Сенищ П. М. Правові інструменти регулювання розвитку банківської діяльності в Україні / П. М. Сенищ // Бізнес Інформ. – 2014. – № 3. – С. 325-329.
92. Симов'ян С. В. Діяльність банків в Україні по запобіганню та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: фінансово-правові основи [Текст] : монографія / С. В. Симов'ян. – Х. : Золота миля, 2011. – 415 с.
93. Сирота А. І. Банківська таємниця як правова категорія / А. І. Сирота // Фінансове право. – 2013. – № 1. – С. 11-14.
94. Старинський М. В. Валютні відносини: окремі проблеми правового регулювання [Текст] : монографія / М. В. Старинський ; Нац. банк України, Держ. вищ. навч. закл. «Укр. акад. банк. справи Нац. банк у Україні». – Суми : Мрія, 2014. – 207 с.
95. Старинський М. В. Правове регулювання ринку цінних паперів в Україні [Текст] : навч. посіб. / М. В. Старинський ; Держ. вищ. навч. закл. «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». – Суми : Мрія, 2011. – 252 с.
96. Старинський М. В. Проблеми та перспективи правового регулювання валютних відносин в Україні [Текст] : монографія / М. В. Старинський ; Нац. банк України, Держ. ВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». – Суми : Мрія, 2015. – 342 с.
97. Старинський М. Правовий статус банку: зміст та процедура набуття // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 12. – С. 155-158.
98. Старинський М. Проблеми правового визначення поняття «банк» // Юридична Україна. – 2004. – № 5. – С. 28-31.
99. Старинський М. В. Валютні відносини: окремі проблеми правового регулювання [Текст] : монографія / М. В. Старинський ; Нац. банк України, Держ. вищ. навч. закл. «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». – Суми : Мрія, 2014. – 207 с.
100. Старинський М. В. Порівняльне банківське право [Текст] : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / М. В. Старинський. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. – 299 с.

101. Сухотеплий В. Модель банківської системи України з мінімальною кількістю банків // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 1. – С. 32-35.

102. Фомін Г. Ф. Банківське право України [Текст]: навчальний посібник / Г. Ф. Фомін ; Харківський національний ун-т внутрішніх справ. – Х. : [б. в.], 2008. – 360 с.

103. Чернадчук В. Д. Правове регулювання неплатоспроможності банків [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Д. Чернадчук ; Національний банк України, Українська академія банківської справи. Юридичний факультет. – Суми : Університетська книга, 2007. – 230 с.

104. Чернадчук В. Дмитрович. Правове регулювання неплатоспроможності банків [Текст]: навч. посіб. для студентів вищ. юрид. навч. закл. / В. Д. Чернадчук ; Держ. ВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». – Вид. 2-ге, перероб. та допов. – Суми : УАБС НБУ, 2015. – 116 с.

105. Чернадчук Т. О. Актуальні питання інформаційних правовідносин у банківській сфері [Текст]: монографія / Т. О. Чернадчук ; Сум. нац. аграр. ун-т. – Суми : Сум. нац. аграр. ун-т, 2011. – 162 с.

106. Чубар О. О. Адаптація банківського законодавства України до права Європейського Союзу: стан, проблеми та перспективи // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 57-68.

107. Шамрай І. А. Правові проблеми дефініції та розмежування понять «створення» та «державна реєстрація» банку // Часопис Київського університету права. – 2006. – № 3. – С. 85-91.

108. Швець Н. Р. Формування нових правил і принципів банківського нагляду в Україні [Текст]: монографія / Н. Р. Швець ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 264 с.

109. Шемшученко Г. Ю. Фінансово-правове регулювання банківського кредитування [Текст] / Г. Ю. Шемшученко ; НАН України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького, Центр банківського права, Українська академія банківської справи Національного банку України. – К. : Юридична думка, 2006. – 264 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних) заняттях та виконаних індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими

студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній або письмовій формі. Такий контроль застосовується по відношенню до тих студентів, які мають поточну заборгованість із поважних причин. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється за допомогою перевірки викладачем результатів розв'язання розрахункових завдань.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі ПМК (заліку).

5. Засоби діагностики успішності навчання

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за результатами поточного контролю знань. Загальна сума набраних балів протягом семестру за поточну успішність максимально складає 100. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) передбачає, що студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре» (82-89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74-81 бал) передбачає, що студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача й самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «задовільно» (64-73 бали) передбачає, що студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60-63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35-59 балів) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Оцінка «незадовільно» з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1-34 бали) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.